

Buletin Informativ 24 octombrie – 1 noiembrie 2019

CUPRINS

CALM A PARTICIPAT LA O NOUĂ SESIUNE A CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI REGIONALE AL CONSILIULUI EUROPEI. O VIZITĂ DE POST-MONITORIZARE VA FI ÎNTREPRINSĂ LA CHIȘINĂU DE CĂTRE REPREZENTANȚII CONSILIULUI EUROPEI!.....2

CALM A PARTICIPAT LA FORUMUL LIDERILOR LOCALI UE- PARTENERIATUL ESTIC!.....4

CHIAR ȘI PAȘI FOARTE MICI SPRE CENTRALIZARE POT CREA REGIMURI AUTORITARE!.....6

FREDERIC VALLIER, SECRETARUL GENERAL AL CONSILIULUI EUROPEAN AL MUNICIPALITĂȚILOR ȘI REGIUNILOR: „SUNTEM FOARTE MÂNDRI SĂ LUCRĂM CU CALM, IAR PENTRU APL DIN RM ESTE O OPORTUNITATE IMENSĂ DE A AVEA ACEASTĂ ASOCIAȚIE” 9

ANDRIS JAUNSLEINIS, MEMBRU AL COMITETULUI EUROPEAN AL REGIUNILOR: „UNIUNEA EUROPEANĂ ACORDĂ PUȚIN SPRIJIN STATELOR DIN CADRUL PARTENERIATULUI ESTIC” 10

DAVID MELUA, DIRECTOR EXECUTIV AL ASOCIAȚIEI AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN GEORGIA: „COLABORAREA NOASTRĂ CU CALM S-A EXTINS PE DIVERSE DOMENII ȘI PROGRAME” 11

OLEXANDR SLOBOZHAN, DIRECTOR EXECUTIV AL ASOCIAȚIILOR ORAȘELOR DIN UCRAINA: „RELAȚIILE DINTRE AUTORITĂȚILOR LOCALE REUȘESC SĂ UNEASCĂ OAMENII!” 13

REPREZENTANTUL ASOCIAȚIEI MUNICIPALITĂȚILOR DIN NORVEGIA (KS) BJØRN RONGEVÆR: ”CALM-UL ESTE O ASOCIAȚIE CU ORIGINI DE DEZVOLTARE LOCALĂ DIN ȚĂRILE EUROPENE” 15

PREȘEDINTELE CALM TATIANA BADAN: „SUNTEM CUNOSCUȚI ȘI APRECIATI ÎN MULTE ȚĂRI ALE LUMII” 17

VAIDA ALEKNAVICIENE, VICEPRIMARUL ORAȘULUI JONISKIS, LITUANIA: „ESTE NECESAR CA UE SĂ LANSEZE ȘI ALTE PROGRAME PENTRU ȚĂRILE PARTENERIATULUI ESTIC” 19

AVANTAJELE ȘI PROVOCĂRILE APL ÎN CADRUL PARTENERIATULUI ESTIC!.....21

AUTORITĂȚILE LOCALE AȘTEAPTĂ DE MULT TIMP SCHIMBĂRI CALITATIVE LA FORMAREA BUGETELOR LOCALE PENTRU A PUTEA REALIZA EFECTIV MULȚIMEA DE COMPETENȚE EXTREM DE COSTISITOARE, DAR VITALE PENTRU CETĂȚENI!.....22

MODALITĂȚI DE PROMOVARE A TURISMULUI LOCAL DISCUTATE DE CALM ȘI FEDERAȚIA ASOCIAȚIILOR DE PROMOVARE TURISTICĂ DIN ROMÂNIA!.....23

CALM A PARTICIPAT LA O NOUĂ SESIUNE A CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI REGIONALE AL CONSILIULUI EUROPEI. O VIZITĂ DE POST-MONITORIZARE VA FI ÎNTREPRINSĂ LA CHIȘINĂU DE CĂTRE REPREZENTANȚII CONSILIULUI EUROPEI!

În perioada 29-31 octombrie curent, o delegație a Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a participat la cea de-a 37-a sesiune a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei (CALRCE). Evenimentul s-a desfășurat la Strasbourg, Franța.

Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei este principala instituție ce monitorizează starea lucrurilor din domeniul administrației publice locale, a democrației locale și descentralizării în toate țările Consiliului Europei, în baza Cartei Europene a Autonomiei Locale, ratificată și de Republica Moldova. Astfel, se încearcă asigurarea armoniei între cetățeni ca persoane fizice și instituțiile lor și între autoritățile locale și guvernele centrale. Deoarece în ultima perioadă se atestă o implementare mai redusă a acestor recomandări, CALRCE a instituit un mecanism intitulat post-monitorizare și astfel, prin intermediul vizitelor, dar și altor acțiuni, se încearcă impulsivarea implementării recomandărilor acestei instituții europene de către guvernele naționale.

În cadrul celei de-a 37-a sesiuni au fost puse în discuție mai multe subiecte de interes pentru APL, printre acestea fiind statutul aleșilor locali, dar și problemele cu care se confruntă aceștia, participarea femeilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local, etc. În cadrul evenimentului a fost exprimată îngrijorarea privind reducerea numărului doritorilor de a candida pentru funcțiile din APL din cauza presiunilor de ordin politic, administrativ, dar și a tendințelor de diminuare a salariilor aleșilor locali, ceea ce demotivează foarte multă lume calitativă să vină în administrația

locală. Aceasta este o tendință generală în Europa constatată de CALRCE, care în ultimii ani a avut un caracter accentuat și în Republica Moldova.

În acest sens a fost pregătit un Raport și adoptată o Rezoluție cu recomandări privind îmbunătățirea condițiilor de lucru pentru aleșii locali, necesitatea de a acorda o mai mare atenție motivării acestei categorii de funcționari, scăderea presiunilor de ordin politic și administrativ, etc.

De asemenea, la Strasbourg au fost prezentate rapoarte ce descriu starea de lucruri în domeniul democrației locale din Rusia și Turcia. Pe lângă unele aspecte pozitive s-a atras atenția asupra mai multor probleme din aceste țări, realități ce vin în contradicție cu prevederile Cartei europene a autonomiei locale, cum ar fi posibilitatea guvernatorilor din Rusia să demită primarii, să-i înlocuiască, existența unei centralizări accentuate și o dependență foarte mare a APL de autoritățile centrale.

Procesul democratic, desfășurarea alegerilor, modul cum sunt interpretate anumite prevederi sunt alte elemente ce se regăsesc în raportul CALRCE, dar și faptul că prin intermediul anumitor norme juridice foarte mulți cetățeni sunt obstrucționați să participe la alegeri, fiindu-le astfel lezat dreptul de a alege, etc.

În Turcia există foarte multe cazuri de arest și de condamnare a reprezentanților autorităților locale, majoritatea acestora fiind din opoziție. CALRCE a făcut mai multe recomandări pentru aceste țări și urmează a fi monitorizat modul în care acestea sunt implementate.

În ultimii trei ani, Republica Moldova a fost în atenția constantă a CALRCE, în cadrul majorității ședințelor acestei instituții europene fiind abordate problemele APL din statul nostru, cum ar fi anularea alegerilor din 2018 din Chișinău, exercitarea presiunilor asupra primarilor, intentarea dosarelor, arestarea acestora, autonomia financiară foarte slabă a APL, restanțele în implementarea recomandărilor anterioare ale CALRCE, etc.

În acest sens, în perioada 24-25 noiembrie, o delegație a CALRCE va întreprinde o vizită de post-monitorizare în Republica Moldova. Astfel, sub egida Ministerului de Externe se vor întruni toți actorii responsabili care se vor expune privind realitățile actuale din domeniul democrației locale, dar și modul în care sunt realizate recomandările CALRCE din raportul 436, publicat la 4 aprilie, curent, în care sunt evidențiate majoritatea problemelor cu care se confruntă autoritățile noastre locale. De asemenea, în cadrul acestui eveniment Guvernul va avea posibilitatea să prezinte cum intenționează să reducă din aspectele negative constatate în Raportul CALRCE. CALM, de asemenea, va fi invitat să se expună. Anticipând acest eveniment, CALM constată că deja există o anumită deschidere, sunt mai multe declarații și acțiuni care ne fac să fim puțin mai optimiști, speranța noastră fiind că toate aceste inițiative importante lansate din partea guvernării și a clasei politice actuale vor fi implementate, astfel vom trece deja de la declarații și intenții bune la fapte.

Serviciul de Comunicare al CALM

CALM A PARTICIPAT LA FORUMUL LIDERILOR LOCALI UE- PARTENERIATUL ESTIC!

În perioada 23-25 octombrie, o delegație a Congresului Autorităților Locale din Moldova a participat la Forumul liderilor locali UE-Parteneriatul Estic. Alături de CALM, la evenimentul ce s-a desfășurat la Vilnius, Lituania au luat parte reprezentanți ai autorităților locale din Lituania, Letonia, Estonia, Polonia, Suedia, Olanda, Belgia, Norvegia, Franța, etc, dar și ai tuturor țărilor-membre ale Parteneriatului Estic. Problemele cu care se confruntă autoritățile publice locale din cadrul Parteneriatul Estic și implicarea partenerilor de dezvoltare din Uniunea Europeană pentru soluționarea acestora au fost printre subiectele-cheie abordate. Deoarece Republica Moldova, Ucraina și Georgia sunt semnatare ale acordului de asociere la UE și au un alt statut în cadrul Parteneriatului Estic, aceste țări s-au bucurat de o mai mare atenție din partea partenerilor de dezvoltare prezenți la Forum.

Atât reprezentanții țărilor din cadrul Parteneriatului Estic, dar și cei din UE au menționat despre necesitatea consolidării asistenței din partea UE pentru aceste trei țări, inclusiv pentru reformele la nivel de politici, descentralizării și ale APL, dar și despre posibilitatea preaderării acestor țări la UE. Președintele Asociației Autorităților Locale din Polonia Andrzej Porawski și-a exprimat regretul că nu se depun eforturi semnificative pentru promovarea Republicii Moldova, Georgiei și Ucrainei în vederea oferirii statutului de preaderarea la Uniunea Europeană.

Cooperarea descentralizată a fost un alt subiect pus în discuție, ceea ce presupune conlucrarea dintre municipalitățile din UE și cele din Parteneriatul Estic. Potrivit președintelui CALM Tatiana Badan, în această privință există un interes mare din ambele părți. „Cunoaștem că și PLATFORMA promovează inițiativele de sporire a suportului pentru cooperarea descentralizată, înfrățirile

dintre APL din UE și cele din Parteneriatul Estic și sperăm că va veni timpul când aceste programe vor avea o amploare mult mai mare decât ceea ce avem la moment."

Coordonatorul de programe Alexandru Osadci a vorbit despre situația politică din RM după schimbările recente de la nivel politic, dialogul dintre APL și APC și discuțiile privind descentralizarea fiscală, departajarea impozitului pe venitul persoanelor juridice. Expertul CALM a menționat și aspectele pozitive ale cooperării cu Uniunea Europeană, exprimându-și recunoștința pentru suportul acordat de Ambasada UE în Republica Moldova, dar și alți parteneri de dezvoltare atunci când au existat intimidări și încercări de a distruge CALM-ul, dar și când au existat presiuni asupra APL din Republica Moldova.

De asemenea, CALM și-a exprimat aprecierea față de cooperarea cu PLATFORMA, Consiliul European al Municipalităților și Regiunilor, înregistrându-se mai multe rezultate în promovarea intereselor APL pe plan internațional. „Am vorbit de nenumărate ori despre necesitatea ca fondurile să vină direct la APL, fără intermediari, ceea ce și s-a întâmplat în anii 2017-2018, când aproape întreg programul bilateral din partea Uniunii Europene pentru Republica Moldova a fost destinat autorităților publice locale pentru investiții capitale și infrastructura locală", a afirmat vicepreședintele CALM Ion Dolganiuc.

De asemenea, CALM a scos în evidență și provocările care există. „Primim foarte multe sfaturi din partea experților internaționali care, mai degrabă oferă avantaje centralizării decât descentralizării în domenii precum justiția, deșeurile solide, apă și canalizare, dar și alte domenii care, aparent, nu au tangență cu autoritățile locale, cum ar fi educația, sănătatea, etc. Spre regret, această tendință obstrucționează avansarea pe calea reformelor din țară, dar și a descentralizării. Ne-am exprimat speranța că colegii din UE și din alte țări cu care avem parteneriate vor veni cu alte abordări ce vor crea premise pentru descentralizarea sistemului nostru de guvernare", a menționat Alexandru Osadci.

Printre alte provocări menționate de CALM a fost necesitatea de a explica partenerilor internaționali care sunt realitățile Republicii Moldova, deoarece acestea diferă foarte mult de cele din UE. Potrivit CALM, un rol imens îl are comunicarea. „Sunt instrumente ce pot fi implementate și cele care nu vor funcționa în condițiile Republicii Moldova. Sunt abordări valabile și benefice, sunt și din cele ce nu au șanse de implementare. Multe principii din cadrul țărilor partenere sunt foarte bune, dar promovarea acestora nu întotdeauna va genera dezvoltarea serviciilor, a îmbunătățirii calității vieții oamenilor. Din acest motiv, participarea la asemenea Forumuri internaționale sunt foarte binevenite, putem liber să ne exprimăm toate aceste viziuni și să le discutăm cu colegii din diferite țări, atât din Uniunea Europeană, cât și din cadrul Parteneriatului Estic", a punctat Alexandru Osadci.

Serviciul de Comunicare al CALM

În cadrul Forumului liderilor locali Uniunea Europeană – Parteneriatul Estic, reprezentantul Congresului Autorităților Locale din Moldova Alexandru Osadci, Coordonator pe relații internaționale a avut discursuri separate în cadrul a două sesiuni: (I) cooperarea cu UE și țările membre și (II) reforma de descentralizare și parteneriatele pentru acestea.

Discursurile s-au axat pe trei aspecte majore:

1. Exemple pozitive de cooperare dintre Moldova și UE, dar și țările membre;
2. Provocările în cadrul acestor cooperări și modalitățile de îmbunătățire a acestora;
3. Lobarea, promovarea și parteneriatele pentru reforma de descentralizare și pentru dezvoltarea locală.

În calitate de exemple pozitive de cooperare cu Uniunea Europeană și țările membre au fost prezentate mai multe realizări, printre care:

· Susținerea acordată Congresului Autorităților Locale din Moldova și APL din Moldova pe parcursul perioadei când au existat presiuni și intimidări asupra APL și asupra primarilor. A fost apreciat pozitiv rolul Delegației Uniunii Europene în Moldova, dar și mesajele care veneau din Bruxelles de la Frederica Mogherini, reprezentantul special al UE pentru relații externe, Iohannis Hahn, Comisarul European pentru vecinătate și extindere. De asemenea, a fost înalt apreciată contribuția Congresului Autorităților Locale și Regionale a Consiliului Europei la dezvoltarea democrației locale din RM, mai ales prin ultimul Raport de monitorizare și Recomandările din acest an;

· Conlucrarea cu Consiliul European al Municipalițăților și Regiunilor CEMR și Platforma a fost un alt exemplu pozitiv de cooperare, lobby și promovare la Bruxelles, dar și la nivelul instituțiilor Uniunii Europene, iar în concordanță cu promovarea valorilor democrației locale în RM a generat schimbarea accentelor sau chiar și a abordărilor UE privind proiectele de investiții capitale pentru infrastructura locală și națională, dar și o atenție mult mai sporită din partea donatorilor față de nivelul local. Fondurile de dezvoltare au început să vină direct la APL;

· Un alt domeniu de succes este cooperarea descentralizată – înfrățiri și parteneriate dintre APL din Moldova și din alte țări. Această dimensiune, de asemenea, este foarte activ promovată de CALM pe arena internațională împreună cu partenerii principali (CEMR și Platforma), accentul fiind necesitatea acordării de fonduri și elaborări programelor speciale din partea Uniunii Europene pentru aceste parteneriate. În acest context s-a menționat că și investițiile capitale minore (de 5000-10000 de EUR pentru o localitate) pot aduce beneficii importante în cadrul micro-proiectelor precum termoizolarea școlilor și grădinițelor sau îmbunătățirea infrastructurii economice în zonele rurale.

La capitolul provocări în inițiativele de cooperare au fost evidențiate următoarele aspecte:

· Diferența de viziuni asupra dezvoltării din țările în curs de dezvoltare și cele dezvoltate. Spre regret, aceste înțelegeri ale procesului și necesităților de dezvoltare se diferă mai mult și mai mult. Pentru țările în curs de dezvoltare sunt necesare elemente precum democrația și descentralizarea puterii prin reforme, servicii și consolidarea acestora prin investiții în infrastructura locală și națională, creșterea economică care aduce venituri populației și locuri de muncă. În același timp, țările dezvoltate, donatorii, încă foarte mult depind de niște procese globale, de niște principii care fiind chiar și atractive au puțină sau chiar și foarte puțină legătură cu dezvoltarea sau chiar cu înțelegerea acestor procese în țările în curs de dezvoltare. De fapt, donatorii mai mult au fost axați pe promovarea principiilor decât pe dezvoltarea propriu zisă. Situația se schimbă, dar încă foarte lent.

· Ca un impediment destul de mare privind dezvoltarea APL sunt unele concepte, dar chiar și limbajul utilizat de donatorii în cadrul apelurilor pentru proiecte dar mai ales în documentele de politică, micromanagementul minuțios în cadrul proiectelor și cerințele de cofinanțare a proiectelor. Conceptualizarea apelurilor de proiecte precum și limbajul utilizat este foarte greu de înțeles, este și mai greu de legat cu nevoile din țară, îndepărtând APL dar chiar și populația de aceste apeluri și de aceste politici. În plus, acestea cer foarte mult timp și resurse și necesitatea angajării forțelor din exterior pentru scrierea proiectelor, astfel, în realitate, înstrăinând adesea participarea APL în cadrul proiectelor, dar și creând mari probleme la implementarea acestora. În ceea ce privește cofinanțarea proiectelor este, în general, dubioasă abordarea ca autoritățile centrale să primească bani enormi fără nici o cofinanțare, iar APL și societatea civilă sunt nevoite să contribuie cu resurse proprii extrem de deficitare pentru cofinanțarea. Cu atât mai mult, cerințele de cofinanțare minimalizează șansele și posibilitățile de aplicare la proiecte a localităților mici și vulnerabile financiar care, de fapt, reprezintă marea majoritate a localităților din țară.

· Descentralizarea puterii ca un concept-cheie în politicile de dezvoltare, dar mai ales în democratizarea țării încă este destul de greu percepută de parteneri. Este vorba, de fapt, de descentralizarea întregului sistem social, de descentralizarea de la stat la popor – inclusiv de descentralizarea instituțiilor statului la nivel central, democrație, descentralizare justiției, descentralizarea mass-media, descentralizarea de la nivel central la nivel local și descentralizarea

economică. Spre regret, foarte rar încă partenerii noștri, mai ales la nivel de proiecte înțeleg că toate aceste aspecte trebuie să fie abordate în complexitate și în îmbinarea lor, activități separate nu au efecte și rezultate semnificative. Mai mult decât atât, toate măsurile pe aceste dimensiuni trebuie să fie implementate de către instituțiile și organizațiile naționale, nu prin proiecte de asistență tehnică, care rar ajung în proprietatea națională și nu au rezultatele scontate.

· Probabil una dintre cele mai mari probleme care este creată deseori de implicarea experților internaționali este centralizarea ca o abordare dominantă, ceea ce se întâmplă de fapt în foarte multe domenii (precum justiția, dezvoltarea afacerilor, apă, deșeuri, achiziții publice, reforma administrativ-teritorială, regionalizare, asistența socială, etc., etc., etc). O mare parte a timpului său CALM cheltuie pentru a respinge abordările centraliste, în loc de a promova ceva pozitiv. Spre regret, experții străini nu întotdeauna înțeleg că țările în curs de dezvoltare, precum este RM, sunt supra-centralizate deja și, de fapt, suntem la limita de centralizare posibilă în societatea noastră. După recentele evenimente putem constata că chiar și pași foarte mici spre centralizare pot crea regimuri autoritare. Exemplu Moldovei, de fapt, este unul elocvent când experți și mari resurse internaționale n-au contribuit la îmbunătățirea situației din țară, ci invers, situația s-a deteriorat până a produs un regim autoritar.

Referitor la politicile promovate de CALM împreună cu partenerii săi din UE: CEMR și Platforma au fost menționate următoarele:

- Creșterea economică și stimulente pentru investiții private. Planul european de investiții externe este deja aprobat și urmează să fie pilotat în țările din Africa și din Vecinătate. Este vorba despre garanții din partea UE pentru companiile europene care fac investiții în țările respective;
- Investiții publice și private în infrastructura locală și națională;
- Suport bugetar pentru autoritățile locale;
- Regândirea modalităților de acordare a asistenței, în special a celei care nu ajunge la populație și nu aduce efecte semnificative pentru dezvoltare (precum suport bugetar pentru stat, asistența tehnică, transfer de cunoștințe pe scara excesivă, etc.) și canalizarea resurselor eliberate la nivel local pentru infrastructura locală și națională și pentru organizațiile reprezentative;
- Suport special pentru organizațiile reprezentative, precum sunt asociațiile autorităților locale, mai ales în susținerea democrației, consolidării capacităților APL și lobării reformelor și politicilor la nivel național.

Discursul domnului Alexandru Osadci poate fi vizionat la următorul link:

<http://calm.md/libview.php?l=ro&idc=66&id=5632>

Serviciul de Comunicare al CALM

FREDERIC VALLIER, SECRETARUL GENERAL AL CONSILIULUI EUROPEAN AL MUNICIPALITĂȚILOR ȘI REGIUNILOR: „SUNTEM FOARTE MÂNDRI SĂ LUCRĂM CU CALM, IAR PENTRU APL DIN RM ESTE O OPORTUNITATE IMENSĂ DE A AVEA ACEASTĂ ASOCIAȚIE”

În cadrul Forumului liderilor locali UE–Parteneriatul Estic, eveniment ce s-a desfășurat la Vilnius, Lituania, în perioada 24-25 octombrie, 2019, secretarul general al Consiliului European al Municipalităților și Regiunilor (CEMR) Frederic Vallier a declarat că este foarte important că reprezentanți ai întregii Europe participă la acest eveniment, „nu doar partenerii din vecinătate, dar și reprezentanți ai APL din Franța, Belgia, Norvegia, Danemarca, Suedia, Germania, etc.” Oficialul european a menționat că la Vilnius celebrăm 10 ani ai Parteneriatului Estic. „Vrem să ne asigurăm că Europa este o familie, dar și să stabilim prioritățile pentru următorii ani.”

Întrebat despre activitatea CALM, Frederic Vallier a reiterat că asociația noastră este membră a CEMR. „Suntem foarte mândri să lucrăm cu CALM, iar pentru autoritățile locale din Republica Moldova este o oportunitate imensă de a avea această asociație.”

De asemenea, Frederic Vallier a menționat că guvernul central trebuie să respecte CALM-ul, dacă dorește să construiască politici efective pentru cetățeni. „Acest obiectiv se poate de realizat doar prin parteneriatul dintre guvernul central și cel local. CALM este cel care trebuie să facă acest lucru și sperăm că vom progresa în acest sens.”

Consiliul European al Municipalităților și Regiunilor a fost înființat în anul 1951 de către un grup de primari europeni sub titulatura de "Consiliul European al Municipalităților", regiunile intrând mai târziu în structura Consiliului.

La ora actuală, CEMR este cea mai mare organizație ce reprezintă guvernarea locală și regională din Europa, membrii săi fiind asociații naționale de regiuni și municipalități din peste 30 de țări. Aceste asociații reprezintă interesele a peste 100.000 de autorități locale și regionale.

Bugetul "Consiliului European al Municipalităților și Regiunilor" este de aproximativ 2,5 milioane Euro, marea parte a acestor bani provenind din cotizațiile membrilor săi, restul constituind granturi. Obiectivul principal al CEMR este promovarea unei Europe puternice, unite, bazate pe democrație și pe principiul descentralizării și cel al subsidiarității.

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

ANDRIS JAUNSLINIS, MEMBRU AL COMITETULUI EUROPEAN AL REGIUNILOR: „UNIUNEA EUROPEANĂ ACORDĂ PUTIN SPRIJIN STATELOR DIN CADRUL PARTENERIATULUI ESTIC”

Andris Jaunsleinis este membru al Comitetului European al Regiunilor (CoR) - organism consultativ al UE, format din reprezentanți ai celor 28 de state membre, aleși la nivel local și regional. Prin intermediul CoR, aceștia își pot exprima în mod direct opiniile cu privire la legislația UE care are impact asupra regiunilor și orașelor. CoR le oferă regiunilor și orașelor posibilitatea de a se implica oficial în procesul legislativ al UE, asigurându-se că punctele de vedere și nevoile autorităților locale și regionale sunt respectate. Fostul președinte al Asociației Autorităților Locale din Letonia Andris Jaunsleinis este un vechi prieten al CALM, Țările Baltice fiind susținătoare necondiționate ale Republicii Moldova în procesul de integrare europeană. În cadrul Forumului liderilor locali UE-Parteneriatul Estic ce s-a desfășurat la Vilnius, Lituania, Andris Jaunsleinis a declarat că primele întâlniri cu reprezentanții CALM le-a avut la Strasbourg, în cadrul Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului European. „Avem relații foarte bune între asociațiile noastre, avem și programe comune de cooperare, inclusiv vizite ale reprezentanților APL din Republica Moldova în Letonia.”

De asemenea, Andris Jaunsleinis este membru al biroului CORLEAP – un grup de lucru special format în cadrul Comitetului Regiunilor, reprezentat de membri ai Uniunii Europene, dar și ai asociațiilor reprezentative, CORLEAP fiind o platformă ce oferă oportunitatea de a analiza

contribuția orașelor și regiunilor la dezvoltarea Parteneriatului Estic. Andris Jaunsleinis a menționat că pentru Uniunea Europeană este extrem de necesar de a susține cele 6 țări din cadrul Parteneriatului Estic. „Sigur că în fiecare dintre ele situația diferă. Republica Moldova, Georgia și Ucraina au un alt statut, deoarece au semnat acorduri de asociere cu Uniunea Europeană. Totuși, consider că Uniunea Europeană acordă puțin sprijin acestor state, trebuie de ajutat mai mult, mai ales la nivelul autorităților locale, pentru ca oamenii să vadă că lucrurile se schimbă și să aibă încredere în viitor. Eu cred că cetățenii din Republica Moldova pot trăi tot așa ca și cei din Uniunea Europeană. Noi, cei din Țările Baltice, suntem un exemplu în acest sens, deoarece în anii 90 aveam aceleași condiții. Totuși, trebuie să ne amintim că până în anii 40 aici au fost trei state independente și acest lucru a lăsat amprenta pozitivă asupra dezvoltării noastre ulterioare. M-aș bucura tare mult dacă Republica Moldova va avea același nivel de dezvoltare ca și Țările Baltice. Cred că trebuie să credeți că se poate, să munciți și sigur veți reuși”, a opinat membrul CoR.

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

**DAVID MELUA, DIRECTOR EXECUTIV AL ASOCIAȚIEI AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN GEORGIA:
„COLABORAREA NOASTRĂ CU CALM S-A EXTINS PE DIVERSE DOMENII ȘI PROGRAME”**

Parteneriatul Estic este o dimensiune specifică **politicii europene de vecinătate** și are drept obiectiv consolidarea asocierii politice și a integrării economice a șase țări partenere din Europa de Est și Caucazul de Sud: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina. Securitatea, stabilitatea și prosperitatea, democrația și statul de drept în Europa de Est și Caucazul de Sud reprezintă o prioritate pentru UE. La 10 ani de la lansarea Parteneriatului Estic, la Vilnius, Lituania a avut loc forumul liderilor locali. David Melua, directorul executiv al Asociației

Autorităților Locale din Georgia a explicat care sunt oportunitățile autorităților locale din statele-membre ale Parteneriatului Estic.

Forumul de la Vilnius înseamnă trasarea unor noi obiective pentru asociațiile autorităților locale?

David Melua: Pentru noi acest eveniment este o oportunitate de a afla cum se dezvoltă autoritățile locale, care este etapa de implementare a descentralizării, ce face în această privință Uniunea Europeană, dar și care sunt rezultatele memorandumului semnat în 2014 de Georgia, Ucraina și Republica Moldova cu Uniunea Europeană. Acest memorandum prevede și dezvoltarea locală și regională. Forumul liderilor locali UE-Parteneriatul Estic este o platformă unde putem face schimb de informații și experiență, sigur că putem identifica și unele obiective noi.

În afara experienței acumulate în cadrul acestui Parteneriat Estic, există și niște programe ale Uniunii Europene ce contribuie la dezvoltarea locală...

David Melua: Există programe ale Uniunii Europene pentru autoritățile locale. Avem Convenția Primarilor care are ca obiectiv protejarea mediului înconjurător și diminuarea emisiilor de CO₂ în atmosferă. Un alt program este Primarii pentru Creșterea Economică, care finanțează dezvoltarea social-economică a municipalităților. Sunt și programe implementate de Uniunea Europeană în fiecare țară. În Georgia acest angajament presupune 60 milioane de euro care ajung direct în regiunile țării noastre, în susținerea municipalităților privind dezvoltarea locală. Dialogul nostru cu Uniunea Europeană este și despre aceste programe.

CALM și Asociația Autorităților Locale din Georgia au o bună cooperare...

David Melua: Colaborarea noastră a început în 2010, iar cu timpul s-a extins pe diverse domenii și programe. Cooperăm în cadrul Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, dar și în baza memorandumului semnat la Kiev în 2014, ne întâlnim destul de des și avem un dialog permanent privind susținerea autorităților locale.

Vă mulțumim!

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

**OLEXANDR SLOBOZHAN, DIRECTOR EXECUTIV AL ASOCIAȚIILOR ORAȘELOR DIN UCRAINA:
„RELATIILE DINTRE AUTORITĂȚILOR LOCALE REUȘESC SĂ UNEASCĂ OAMENII!”**

Directorul executiv al Asociației Orașelor din Ucraina Olexandr Slobozhan a fost unul dintre participanții la Forumul liderilor locali UE-Parteneriatul Estic. În cadrul unui interviu oferit pentru calm.md, Olexandr Slobozhan vorbește despre schimbul de experiență dintre asociațiile APL, dar și despre cooperarea cu CALM.

Evenimentul de la Vilnius i-a reunit pe reprezentanții APL din UE și țările Parteneriatului Estic...

Olexandr Slobozhan: Unul dintre organizatorii Forumului este PLATFORMA – instituție afiliată Consiliului Municipalităților și Regiunilor Europene (CEMR), din care fac parte 68 de asociații ale APL din țările UE, inclusiv din Ucraina și Republica Moldova. Există un memorandum semnat între Ucraina, Republica Moldova și Georgia privind realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Evenimentul de la Vilnius este dedicat rezultatelor, dar și noilor obiective de dezvoltare durabilă la nivelul municipiilor. Au fost prezentate diverse practici, fiecare participant face schimb de experiență cu ceilalți colegi, vorbim despre instrumentele pe care le-am putea utiliza în acest proces, cum vom lucra în continuare în cadrul PLATFORMA, dar și asociațiile între ele. Obiectivul PLATFORMA este consolidarea asociațiilor din țările UE în vederea realizării celor mai bune practici.

Sunt 10 ani ai Parteneriatului Estic...

Olexandr Slobozhan: Ca și asociație, noi percepem acest Parteneriat Estic ca pe o platformă de acumulare a celor mai bune experiențe, ceea ce ne permite să nu admitem greșeli. Dacă vorbim de țările noastre și concret de această cooperare din cadrul Parteneriatului Estic, toți avem aceeași moștenire post-sovietică și toate aceste țări se află la etapa necesității avansării reformei de descentralizare. Atât noi, dar și Republica Moldova, Georgia, Țările Baltice trec prin aceste procese. Belarus, de asemenea, într-o anumită măsură, își reface construcția sa administrativ-teritorială. Noi avem posibilitatea să cunoaștem cum au loc aceste procese în alte state și să preluăm cele mai bune exemple. Un alt aspect important este dialogul între municipalități. La

nivel internațional se întâlnesc premierii noștri, miniștrii, președinții, deputații care au anumite viziuni. Pe de altă parte, periodic ne întâlnim noi, reprezentanții APL. Atunci când în Ucraina au loc consultări cu asociația noastră, iar poziția guvernării centrale diferă de a noastră, noi putem veni cu argumente, aducând exemple similare din alte state, despre cum s-a implementat o reformă sau alta în Republica Moldova sau în Polonia și despre efectele acestor decizii. În dialogul cu APL, colegii din Georgia sau Republica Moldova pot spune că municipalitățile din Ucraina au reușit să obțină mai multe venituri pentru dezvoltare, etc. Ca urmare a cooperării noastre putem să argumentăm în fața autorităților noastre centrale de ce un anumit model de reformă ar fi mai bun sau care este greșit. De asemenea, aceasta este o modalitate de a îmbunătăți calitatea serviciilor la nivel local. Cineva spunea că relațiile dintre state pot să dezbinе oamenii, eu cred că relațiile dintre autorităților locale reușesc să unească.

Ce ne puteți spune despre cooperarea dintre CALM și Asociația Orașelor din Ucraina?

Olexandr Slobozhan: Avem o colaborare frumoasă de mai mulți ani. Încă în perioada în care la noi nu se începuse reforma, sub patronajul Consiliului Europei am fost la Chișinău pentru a vedea unele practici bune. O altă etapă a fost când deja noi am împărtășit din experiența noastră privind descentralizarea financiară. Noi am trecut această etapă și la momentul actual avem printre cele mai bune rezultate înregistrate în statele europene. Cu colegii din cadrul CALM avem și întruniri mai puțin formale. De exemplu, în luna mai a anului curent, ne-am întâlnit cu primarii din țara DVS cu ocazia zilei orașului Kiev și le-am arătat rezultatele unor reforme, ne-am interesat de etapa următoare ce prevede majorarea finanțării APL din Republica Moldova, după care am jucat un meci amical de fotbal între selecționatele primarilor din cele două asociații. Credem că este o modalitate de a promova modul sănătos de viață. Am putea arbora o mulțime de pancarte, totuși, exemplul propriu este cel mai elocvent. De asemenea, schimbul de experiență despre implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă pe care îl facem la Vilnius este un alt aspect al cooperării noastre. Sunt convins că urmează și alte colaborări între asociațiile și orașele noastre.

Vă mulțumim!

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

**REPREZENTANTUL ASOCIAȚIEI MUNICIPALITĂȚILOR DIN NORVEGIA (KS) BJØRN RONGEVÆR:
"CALM-UL ESTE O ASOCIAȚIE CU ORIGINI DE DEZVOLTARE LOCALĂ DIN ȚĂRILE EUROPENE"**

Asociația Municipalităților din Norvegia este una dintre cele mai puternice din Europa și unul dintre principalii parteneri de dezvoltare ai Congresului Autorităților Locale din Moldova. În contextul marcării a 10 ani de la lansarea Parteneriatului Estic, eveniment ce a reunit liderii locali din UE și țările Parteneriatului Estic la Vilnius, Lituania, reprezentantul Asociației Municipalităților din Norvegia (KS) Bjørn Rongevær a vorbit în cadrul unui interviu pentru calm.md despre avantajele acestui Parteneriat, dar și despre necesitatea sporirii cooperării între autoritățile locale din Europa, indiferent dacă sunt sau nu membre ale Uniunii Europene.

Care ar fi rolul acestor reuniuni ale liderilor locali?

Bjørn Rongevær: Este important să avem o discuție bună în cadrul Parteneriatului Estic privind obiectivele de dezvoltare durabilă. Ne dorim să aducem mai multe practici internaționale la nivelul local al statelor-membre ale Parteneriatului Estic, cu susținerea Uniunii Europene, dar și a asociațiilor APL din alte zone ale Europei.

De ce este important Parteneriatul Estic pentru autoritățile locale?

Bjørn Rongevær: În timpul deschiderii acestui Forum s-a menționat faptul că unele țări au o agendă mai ambițioasă, iar Parteneriatul Estic oferă oportunități pentru nivelul local de a coopera, de a împărtăși, dar și de a face schimb de experiență între autoritățile locale, reieșind din aspirațiile europene ale acestor state.

Norvegia este un susținător al autorităților locale din Republica Moldova...

Bjørn Rongevær: Noi considerăm că este nevoie de o cooperare între toate nivele de guvernare. În discuțiile din această dimineață am auzit că Europa înseamnă Uniunea Europeană. Eu, dar cred că și DVS avem altă viziune și considerăm că și noi, de asemenea, suntem europeni, chiar dacă țările noastre nu sunt parte a Uniunii Europene. Iată de ce cred că Parteneriatul Estic este un mecanism ce poate contribui la sporirea cooperării dintre țări, în context european.

Congresul Autorităților Locale din Moldova este o asociație europeană?

Bjørn Rongevær: Bineînțeles. Este o asociație cu origini de dezvoltare locală din țările europene.

Dacă ar fi să comparăm CALM-ul cu alte asociații din cadrul Parteneriatului Estic sau chiar din Europa, care ar fi constatările DVS?

Bjørn Rongevær: Toate asociațiile autorităților locale din cadrul Parteneriatului Estic sunt tinere, iar CALM este cea mai tânără, având doar 9 ani. Este nevoie de timp pentru a construi o asociație puternică, pentru a-ți crea o reputație bună în calitate de voce a autorităților locale. Sunt absolut sigur că CALM-ul este pe calea de a deveni o asemenea asociație.

Vă mulțumim!

Serviciul de Comunicare al CALM

PREȘEDINTELE CALM TATIANA BADAN: „SUNTEM CUNOSCUȚI ȘI APRECIATI ÎN MULTE ȚĂRI ALE LUMII”

O delegație a Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a participat în perioada 23-25 octombrie la Vilnius, la Forumul liderilor locali din Uniunea Europeană și Parteneriatului Estic. Despre subiectele abordate în cadrul acestui eveniment am discutat cu președintele Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), primarul de Selemet, Cimișlia, Tatiana Badan.

Întrebată despre utilitatea Parteneriatului Estic, Tatiana Badan a fost de părere că deși acest proiect nu a reușit să însumeze prea multe rezultate, totuși este un început de cale.

„Noi, cei din Parteneriatul Estic ne-am pronunțat mereu în favoarea proiectelor directe ce ar susține dezvoltarea țărilor noastre, nu o singură dată am spus că este necesar să avem o colaborare strânsă cu Uniunea Europeană, să putem dezvolta proiecte mai concrete cu autoritățile locale din țările-membre ale UE.”

Președintele CALM a menționat că la acest eveniment au participat reprezentanți ai mai multor țări din UE, cu o democrație locală dezvoltată și au vorbit despre succesele înregistrate, experiențe ce sunt foarte interesante și utile pentru noi. „Totuși, pentru a înregistra și noi un asemenea nivel de dezvoltare a autonomiei locale este necesar să avem reforme foarte bune în țările noastre, să avansăm la capitolele autonomie locală și descentralizare. Nu putem să vorbim despre anumite programe benefice, cu servicii bune pentru țările noastre, atât timp cât nu există descentralizare, sistemul fiind excesiv de centralizat, când autoritățile publice locale din Republica Moldova încă nu au autonomie locală. Abia se fac anumiți pași în această privință, descentralizarea Fondului Rutier fiind singura realizare în acest sens resimțită de cetățeni.”

Un alt subiect abordat la Vilnius a fost importanța dialogului dintre autoritățile centrale și cele locale cu asociațiile reprezentative ale APL. „Un rol important în parcurgerea acestor pași spre

progres în domeniul democrației locale îl joacă anume asociațiile reprezentative care pot să negocieze, să discute cu autoritățile centrale, să facă lobby contribuind la îmbunătățirea sistemului de administrație publică locală", a punctat președintele CALM.

La Vilnius au fost prezentate mai multe experiențe foarte bune a reprezentanților APL din UE. Tatiana Badan a opinat că noi, cei din Republica Moldova, Ucraina și Georgia mai avem mult de lucru la acest capitol, pentru că încă nu există cultura sau voința politică de a discuta productiv cu autoritățile publice locale despre problemele care există, iar vocea autorităților locale încă nu este suficient de bine auzită pentru a putea îmbunătăți serviciile și calitatea vieții cetățenilor noștri.

Întrebată despre relația de cooperare între reprezentanții asociațiilor autorităților locale din Republicii Moldova, Ucraina, Georgia, Lituania, etc, președintele CALM a afirmat că „Congresul Autorităților Locale din Moldova este bine cunoscut și apreciat de către multe asociații atât din spațiul fostsovietic, cât și de către colegii din Uniunea Europeană. Ne cunoaștem foarte bine, avem mai multe platforme de comunicare unde activăm și preluăm unele bune practici, suntem atenți la problemele pe care le-au avut colegii noștri și cum le-au depășit. Salutăm această relație de bună prietenie pe care o avem, dar și parteneriatele cu asociațiile din foarte multe țări. Suntem cunoscuți și apreciați în multe țări ale lumii, iar acest lucru ne bucură. Regretabil este faptul că în Republica Moldova suntem priviți, uneori, cu alți ochi.”

Potrivit Tatiana Badan, CALM și-a demonstrat capacitățile și în cadrul acestui Forum, inclusiv prin prisma mesajelor expuse. „Sperăm ca pe viitor să avem mai multă deschidere în activitatea noastră, mai multe proiecte directe din partea Uniunii Europene pentru autoritățile publice locale din țările Parteneriatului Estic. Deocamdată, avem mai multe programe de dezvoltare a capacităților, dar noi avem nevoie de proiecte concrete, de dezvoltare și susținere atât a serviciilor publice, de dezvoltare a infrastructurii, etc. Până atunci însă este necesar să mergem pe calea descentralizării fiscale și financiare, dar și consolidării autonomiei locale, să încurajăm autoritățile locale prin susținerea acestora. Nu poate astăzi o primărie dintr-o localitate sau chiar municipiu, cu un buget limitat, centralizat, să soluționeze multe probleme ale comunității. Este nevoie de voință politică, de dialog instituționalizat cu APC, de continuarea activității cu mult curaj, deoarece rolul nostru este să ne consolidăm și să facem față așteptărilor mari ale cetățenilor.”

Serviciul de Comunicare al CALM

VAIDA ALEKNAVICIENE, VICEPRIMARUL ORAȘULUI JONISKIS, LITUANIA: „ESTE NECESAR CA UE SĂ LANSEZE ȘI ALTE PROGRAME PENTRU TĂRILE PARTENERIATULUI ESTIC”

Orașul Joniskis din Lituania are semnat un acord de cooperare cu municipiul Ungheni, Republica Moldova. Viceprimarul orașului Joniskis Vaida Aleknaviciene consideră că este nevoie de mult mai multe asemenea colaborări. De asemenea, potrivit reprezentantului APL din Lituania, Uniunea Europeană ar trebui să ofere mai multe instruiri pentru reprezentanții țărilor din cadrul Parteneriatului Estic privind scrierea și participarea în cadrul proiectelor cu finanțare europeană.

Ne aflăm la Forumul liderilor locali UE- Parteneriatul Estic ce se desfășoară la Vilnius...

Vaida Aleknaviciene: Este foarte important că s-au reunit atât reprezentanții APL, cât și ai structurilor europene, cum ar fi PLATFORMA, reprezentanta căreia sunt, ai Consiliului European al Municipaliților și Regiunilor, ai Comisiei Europene. Toți am avut posibilitatea să aflăm despre modalitățile de participare în cadrul unor proiecte. Oamenii au împărtășit din experiența lor privind implementarea proiectelor de dezvoltare durabilă, iar aceste practici pot fi preluate și de alte părți.

Cum credeți că am putea dezvolta cooperarea dintre autoritățile locale din Republica Moldova și Lituania?

Vaida Aleknaviciene: Cred că această cooperare există, municipiile participă în cadrul unor proiecte comune. Asociațiile ar putea, de asemenea, să dezvolte unele proiecte și să implice și unele autorități locale în realizarea acestora. Orașul meu, de exemplu, are un acord de cooperare cu municipiul Ungheni, Republica Moldova. Acum doi ani am implementat un proiect comun privind protejarea mediului, prin intermediul Ambasadei Lituaniei în Republica Moldova. Sunt și alte orașe lituaniene care cooperează cu localități din Republica Moldova, din păcate,

deocamdată nu sunt chiar atât de multe. Vorbeam la nivel de asociații că am putea să includem mai multe comunități în asemenea programe comune.

Reușesc să se dezvolte țările din cadrul Parteneriatul Estic?

Vaida Aleknaviciene: Credem că există dezvoltare, deoarece Uniunea Europeană le ajută prin intermediul diverselor programe. În discursul meu din cadrul Forumului de la Vilnius am vorbit despre faptul că Uniunea Europeană ar trebui să ofere mai multe resurse pentru organizarea seminarelor, pentru ca oamenii din țările Parteneriatului Estic să învețe, mai întâi, cum să participe în cadrul proiectelor UE și să nu le fie frică de acestea. Ca reprezentant al PLATFORMA am menționat că pentru început trebuie să ajutăm aceste state să învețe modalitățile de a participa în cadrul proiectelor, cum să lucreze cu acestea, cum să aplice la un proiect sau altul. De asemenea, este necesar ca Uniunea Europeană să deschidă și alte programe pentru aceste țări, așa cum ar fi ERASMUS + sau altele.

În ce măsură reușește PLATFORMA să susțină autoritățile locale și asociațiile acestora?

Vaida Aleknaviciene: În primul rând, este rețeaua tuturor asociațiilor unde se face schimb de opinii, dar avem și ocazia de a îmbunătăți activitatea noastră.

Vă mulțumim!

Serviciul de Comunicare al CALM

La 10 ani de la lansarea Parteneriatului Estic, la Vilnius, Lituania a avut loc forumul liderilor locali. Despre reușite, restanțe și obiectivele acestui program al Uniunii Europene este emisiunea „La Înălțime cu CALM”.

Protagoniștii emisiunii sunt președintele CALM [Tatiana Badan](#), secretarul general al Consiliului European al Municipalităților și Regiunilor (CEMR) Frederic Vallier, directorul executiv al Asociației Orașelor din Ucraina Olexandr Slobozhan directorul executiv al Asociației Autorităților Locale din Georgia David Melua, viceprimarul orașului Joniskis, Lituania Vaida Aleknaviciene și coordonatorul de programe în cadrul CALM [Alexandru Osadci](#). Vă mulțumim pentru că alegeți să fiți alături de noi! Oamenii informați sunt puternici!

Emisiunea poate fi audiată la următorul link:

<http://calm.md/libview.php?l=ro&idc=66&id=5637>

AUTORITĂȚILE LOCALE AȘTEAPTĂ DE MULT TIMP SCHIMBĂRI CALITATIVE LA FORMAREA BUGETELOR LOCALE PENTRU A PUTEA REALIZA EFECTIV MULTIMEA DE COMPETENTE EXTREM DE COSTISITOARE, DAR VITALE PENTRU CETĂTENI!

Primarii, alături de alte categorii de bugetari, vor avea salarii mai mari. Declarația a fost făcută de către Ministrul Finanțelor Natalia Gavrilița în cadrul emisiunii „Despre Noi”, de la Jurnal TV, în contextul discuțiilor despre proiectul bugetului de stat pentru anul viitor. Ministrul a explicat necesitatea majorării salariilor aleșilor locali deoarece „la nivel local erau cazuri când primarii aveau un salariu mai mic decât directorii Caselor de Cultură”.

Ministrul Finanțelor a afirmat că după adoptarea bugetului, autoritățile locale vor avea mai multe posibilități financiare. „Am purtat discuții cu Congresul Autorităților Locale din Moldova și intenționăm să modificăm principiul de distribuire a impozitului pe venit al persoanelor fizice, astfel încât 100% din acest impozit să rămână la nivel local pentru primăriile din sate, iar orașele, centrele raionale, Bălți și Chișinău vor păstra 50%. Pentru ca nimeni să nu aibă de pierdut în urma acestei reforme, o parte din impozitul pe venit al persoanelor juridice îl vom transfera într-un fond care partajează veniturile între primăriile de nivelul I.”

Prezent la emisiune a fost și expertul CALM Viorel Gîrbu care a afirmat că aceasta este una dintre puținele guvernări care înțelege ce înseamnă autonomie locală. „Suntem bucuroși că guvernarea, în cele din urmă, încearcă să reformeze crearea bugetelor locale. Până acum autorităților locale li se atribuiă foarte multe competențe, iar multe dintre ele sunt foarte costisitoare, cum ar fi drumurile, sistemul de apă și canalizare, iluminatul public, dar bugetele sunt foarte mici.”

Potrivit lui Viorel Gîrbu, ceea ce încearcă să facă actuala guvernare este de a schimba calitatea formării bugetelor locale, lucru salutat de CALM. „100% din impozitul pe venitul persoanelor fizice este direcționat spre acoperirea necesităților APL. Până acum, APL din sate acumula 75% din impozitul pe venit, iar 25% ajungeau la nivel național în fondul pentru balansarea cheltuielilor

tuturor APL. Acum, guvernarea propune ca 100% să rămână la APL din sate, iar în centrele raionale, Chișinău și Bălți să rămână câte 50%."

Expertul CALM a declarat că autoritățile locale așteaptă de mult timp schimbări calitative la formarea bugetelor locale. „Apreciem faptul că guvernarea abordează cu seriozitate această problemă și sperăm că Parlamentul Republicii Moldova va avea suficientă voință politică pentru ca aceste reforme să devină realitate."

Totuși, Viorel Gîrbu a specificat că până acum s-au acumulat foarte multe restanțe față de nivelul local și pentru a schimba calitativ lucrurile mai sunt multe de făcut. „Aceste modificări nu sunt suficiente, trebuie de întreprins și alte măsuri pentru a mări veniturile autorităților locale, astfel încât să îmbunătățim și calitatea vieții tuturor cetățenilor RM", a punctat Viorel Gîrbu.

Serviciul de Comunicare al CALM

MODALITĂȚI DE PROMOVARE A TURISMULUI LOCAL DISCUTATE DE CALM ȘI FEDERAȚIA ASOCIAȚIILOR DE PROMOVARE TURISTICĂ DIN ROMÂNIA!

La 1 noiembrie, curent, experții CALM au avut o întâlnire cu președintele Federației Asociațiilor de Promovare Turistică din România (FAPT) Corina Martin. Modalități de promovare a turismului local din Republica Moldova, în comun cu acțiunile de promovare a turismului din Romania, dar și facilitarea angajării cetățenilor noștri în România, în domeniul turismului, au fost principalele subiecte abordate.

Potrivit Corinei Martin, destinațiile turistice din Republica Moldova nu sunt promovate. „Am văzut că APL organizează câteva festivaluri deosebite. Dacă am cunoaște din timp calendarul acestora, datele când acestea vor avea loc, agențiile de turism din Romania ar propune turiștilor

români excursii în Moldova în acele perioade, iar către turiștii străini ne-am putea promova împreună, prin circuite combinate, Romania-Moldova, pentru a oferi un produs turistic inedit. Consider că printr-o continuă comunicare și o strategie comună de promovare am putea atrage mai mulți turiști străini, împreună. ”

De asemenea, s-a discutat despre faptul că legislația României nu înlesnește accesul cetățenilor Republicii Moldova pe piața muncii din România. Potrivit experților CALM, cetățenii Republicii Moldova nu ar trebui să fie abordați ca și ceilalți emigranți, dar să beneficieze de anumite facilități.

Corina Martin a declarat că prin modificarea legislației din cele două țări ar putea fi eliminate barierele din acest domeniu. „Școlile profesionale din Republica Moldova ar putea să încheie parteneriate cu hotelierii din România și astfel mulți studenți ar face practică în România, cu posibilitatea ca cei mai buni să fie angajați.”

Totodată, experții CALM au fost informați despre faptul că Federația Asociațiilor de Promovare Turistică din România a creat Asociații de Dezvoltare și Promovare a Turismului în parteneriat public-privat, împreună cu Consiliile Județene, primăriile, agențiile de turism, hotelieri, etc, sistem pe care FAPT îl va pune la dispoziția autorităților locale din Moldova, prin intermediul CALM, pentru ca și agențiile de turism din România să primească mai ușor informații despre traseele turistice din Republica Moldova, iar APL din Republica Moldova să aibă mai multe informații despre locurile vacante din România în domeniul turismului.

Serviciul de Comunicare al CALM